

Design av skaft

På Nordseter skole i Oslo er det ansatt fire engasjerte og dyktige faglærere i kunst og håndverk. På 8. trinn har lærerne organisert faget slik at de har hver sin faste undervisningspost: tekstil, tre, keramikk og digital visualisering. Når elevene arbeider med tre lager de skaft til en osthøvel.

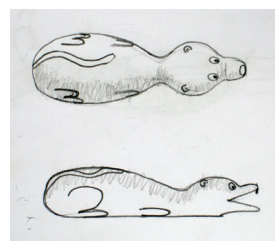
Bibbi Omtveit

Lektor Birthe Kalhagen Tangen underviser ved skolen og hun forteller at både elever og foresatte gir gode tilbakemeldinger på denne oppgaven. Alle elevene tar med seg osthøvelen hjem. Dette er noe de har brukt tid på og resultatet er et produkt elevene er stolte av.

Hver elevgruppe arbeider med prosjektet i åtte uker. De to første øktene går med til verkstedsopplæring og planlegging. Dette er en designoppgave og et av kravene er at skaftet skal ha en ergonomisk form; Det skal være godt å holde i. Noen elever velger derfor å forme skaftet i modelleringsleire først.

I idéutviklingsfasen legges det vekt på produksjon av varierte skisser. - Vi opplever at ferske 8. klassinger har lite tegnekompetanse. Vi bruker derfor mye tid på å varme opp og ufarliggjøre tegning med mange, raske øvelser, sier Birthe. Først tegner elevene kruseduller med blyant og definerer flater som kan fungere som formen på et skaft. Videre tegner elevene skisser ut fra et gitt tema og det arbeides med hvert tema i ca. fem minutter. Temaene kan være overflaten på gjenstander i rommet, elementer fra dyr og organiske former. En viktig del av idéutviklingsfasen er at elevene diskuterer skissene sine i grupper. De gir hverandre konstruktiv kritikk. Dette er en faktor som bidrar til at elevene skaper unike og originale design. Elevene tegner deretter arbeidstegninger i målestokk 1:1, der skaftet blir tegnet ovenfra og i profil.

Håndverksteknisk er ikke oppgaven for utfordrende, samtidig kan elevene velge å gjøre løsningene avanserte. Tangen forteller at skaftet ikke skal ha fire rette kanter og det å lage konvekse og

Bildene viser eksempler på ferdige skaft, arbeidstegning og et emne som er utgangspunktet for to skaft.

konkave former er utfordrende nok for mange elever. Elevene må også ta hensyn til hullet som skal bores til osthøvelklingen. Tremateriale får lærerne tak i etter opprydning i skolegården og det er mest hensiktsmessig å bruke harde tresorter. Emnet elevene får tildelt må bakes og høvles. I det resterende arbeidet benyttes løvsag, filer, sandpapir, bor og eventuelt hoggjern. Til slutt blir skaftene olja. Osthøvelklinger kan bestilles her: www.per-bjorvik.no

Oppgaven er utformet av Birthe Kalhagen Tangen og Therese Wethal.